

користувачів є: можливість отримання необхідної інформації для прийняття управлінських рішень; забезпечення порівняльності звітності з іншими організаціями, незалежно від того, резидентом якої країни вони є і на якій території здійснюють господарську діяльність; можливість залучення іноземних інвестицій і позик, а також виходу на зарубіжні ринки; престижність, забезпечення більшої довіри з боку потенційних партнерів; у багатьох випадках велика надійність інформації; прозорість інформації, що забезпечується шляхом дотримання правил її складання, а також численними поясненнями до звітності.

Слід зазначити, що необхідність застосування міжнародних стандартів фінансової звітності підприємствами України є очевидною. Гармонізація фінансової звітності дуже важлива і її необхідно проводити на усіх рівнях системи управління: законодавчому, нормативному і локальному.

Компанії, які раніше не вели обліку згідно з вимогами МСФЗ, уже сьогодні можуть вжити низку практичних заходів: розробити звітні показники за МСФЗ; визначити різницю між чинною практикою звітності та звітності за МСФЗ; проаналізувати податкові ефекти різниці між чинною практикою звітності та за МСФЗ; розглянути доцільність переоцінки основних засобів на дату першого застосування МСФЗ; адаптувати ІТ-систему для ведення звітності за вимогами МСФЗ.

Переваги складання фінансової звітності за міжнародними стандартами дійсно є і вони незаперечні для більшості користувачів фінансової звітності. МСФЗ можна розцінювати як інструмент глобалізації економіки і світових господарських зв'язків. Принципи, закладені в порядок формування звітності згідно МСФЗ, роблять її адекватнішою і здатною відобразити істинний майновий стан організації. У зв'язку з цим цінність МСФЗ особливо важлива не тільки для іноземних, але й для національних інвесторів також. Це ще раз підтверджує необхідність і корисність процесу впровадження МСФЗ для всіх секторів економіки України.

УДК 657.006.032

Засадний Б.А.,

к.е.н., доцент кафедри обліку та аудиту,
Київський національний університет імені Тараса Шевченка

МЕТОДИКА ОЦІНКИ ФОРМУВАННЯ ПЕРШОЇ МСФЗ-ЗВІТНОСТІ

Датою переходу на МСФЗ вважають дату, яка є початком найбільш раннього з періодів, за який надано порівняльну інформацію для складання фінансової звітності за МСФЗ. Виходячи з цього, звіт про фінансовий стан підприємства (опублікований або неопублікований) на дату переходу на МСФЗ вважається вступним звітом про фінансовий стан за МСФЗ. Згідно МСФЗ 1 «Перше застосування МСФЗ» [1], підприємство вважається таким, що вперше

застосовує МСФЗ, якщо вперше готує фінансову звітність за МСФЗ. Проте, якщо підприємство раніше вже заявляло про дотримання норм МСФЗ, але фактично його звітність не відповідає МСФЗ, тоді підприємство не вважається таким, що вперше застосовує МСФЗ.

При формуванні вхідного звіту про фінансовий стан необхідно здійснити наступні коригування статей:

- визнати всі активи і зобов'язання, які підлягають визнанню згідно з МСФЗ;
- вилучити всі активи та зобов'язання, які не підлягають визнанню згідно з МСФЗ;
- рекласифікувати статті активів, зобов'язань та капіталу у звіті про фінансовий стан згідно з правилами МСФЗ;
- здійснити оцінку всіх активів і зобов'язань згідно з МСФЗ.

Вище зазначені процедури коригування при першому формуванні фінансової звітності за МСФЗ будуть впливати на структуру, співвідношення та величину активів, зобов'язань, доходів, витрат та елементів капіталу. Відтак перехід на формування фінансової звітності за МСФЗ впливатиме на зміну показників фінансового стану підприємств. Оскільки такий процес вимагає додаткових фінансових витрат, деякі підприємства підходять поверхнево та формально до підготовки першої МСФЗ-звітності, що впливає на якість інформації наданої користувачам.

Головним завданням в контексті дослідження є встановити наскільки підготовлено та відповідально підійшли підприємства до формування першої фінансової звітності відповідно до МСФЗ. Аналіз зміни показників фінансового стану після переходу на формування фінансової звітності за МСФЗ забезпечить можливість зробити відповідні висновки.

Методологічний підхід до здійснення розрахунків ґрунтувався на засадах фінансового аналізу, а саме було використано індексний метод у межах якого було прийнято рішення про оцінку відносних змін окремих показників фінансового стану до переходу на застосування МСФЗ і після дати переходу.

З метою отримання загального результату впливу переходу на МСФЗ запропоновано застосовувати інтегральний індекс, який дозволить поєднати тенденції окремих показників та слугуватиме універсальним індикатором для оцінки підходу при формуванні фінансової звітності за МСФЗ. Інтегральний індекс впливу переходу на МСФЗ побудовано методом середніх величин, що полягає в узагальненні індивідуальних значень ознак середньою величиною, що характеризує сукупність явищ і є типовою характеристикою ознаки в даній сукупності. Для розробки інтегрального індексу впливу на фінансовий стан переходу на МСФЗ пропонується використання середньої арифметичної величини.

Оцінка результатів аналізу впливу застосування МСФЗ при формуванні фінансової звітності на показники фінансового стану підприємств буде здійснюватися за такими напрямками:

- визначення загального впливу переходу на МСФЗ при формуванні фінансової звітності на фінансовий стан підприємств (покращення, погіршення або відсутність змін фінансового стану);

- оцінка підготовки та достовірності інформації фінансової звітності вперше підготовленої за МСФЗ (системність або формальність у підготовці першої фінансової звітності за МСФЗ).

Для визначення результатів аналізу за першим напрямком, якщо величина інтегрального індексу впливу застосування МСФЗ становить менше одиниці – це свідчить про погіршення фінансового стану підприємства, якщо більше одиниці – фінансовий стан покращився після переходу на МСФЗ. У випадку, коли величина інтегрального індексу дорівнює одиниці – перехід на застосування МСФЗ при формуванні фінансової звітності ніяким чином не вплинув на показники фінансового стану підприємства. Оскільки інтегральний індекс є середньою арифметичною величиною окремих десяти показників фінансового стану, можливі певні відхилення від одиниці кожного окремого показника, які будуть проаналізовані нижче.

Для другого напрямку оцінки результатів аналізу впливу застосування МСФЗ при формуванні фінансової звітності на показники фінансового стану підприємств будь яке відхилення інтегрального індексу від одиниці буде свідчити про наявність певних коригувань статей фінансової звітності під час підготовки до складання першої фінансової звітності за МСФЗ. Якщо величина інтегрального індексу дорівнює одиниці, існує велика ймовірність формального підходу до формування першої фінансової звітності за МСФЗ.

Список використаних джерел

1. Міжнародний стандарт фінансової звітності 1 «Перше застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності» [Електронний ресурс] // Верховна Рада України: [сайт]. – URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/929_004 (дата звернення: 25.10.2018).

2. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» прийнятий Верховною Радою України від 16.07.1999р. №996-XIV [Електронний ресурс] // Верховна Рада України: [сайт]. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/996-14> (дата звернення: 25.10.2018).

УДК 657

Коршикова Р.С.,

к.е.н., доцент кафедри обліку і оподаткування,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ПЕРШОГО ЗАСТОСУВАННЯ МСФЗ

Відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 6 липня 1999 року № 996-XIV ціла низка вітчизняних підприємств має перейти на застосування міжнародних стандартів фінансової звітності (далі – МСФЗ), починаючи з 2019 року. Так, подавати свою фінансову